

1. Testa nosaukums

EPŠTEINA-BARRA VĪRUSA VCA IGM EPŠTEINA-BARRA VĪRUSA VCA IGG

2. Angļu val.

Epstein-Barr virus VCA IgM

Epstein-Barr virus VCA IgG

3. Īss raksturojums

Epšteina-Barra vīruss (EBV) ir viens no patogēnajiem herpes vīrusiem. Apmēram 95 % pieaugušo visā pasaulē ir inficēti ar EBV.

Galvenais EBV transmisijas veids ir orālā kontakta ceļš. EBV replikācija notiek orofaringeālajā epitēlijā, vīrioni atbrīvojas no inficētajiem B limfocītiem un infekciozās daļiņas nokļūst siekalās. Bērnībā primārā EBV infekcija bieži ir asimptomātiska. Inficēšanās pusaudžu un pieaugušo vecumā lielākajai daļai izpaužas kā infekciozā mononukleoze. Pēc primārās infekcijas EBV saglabājas organismā latentā stāvoklī visu mūžu.

Infekciozās mononukleozes diagnoze tiek balstīta uz klīniskām izpausmēm – iekaisušu kaklu, drudzi, limfadenopātiju, sagurumu un laboratoro atradi – limfocitozi un pozitīvu heterofīlo antivielu noteikšanas testu un/vai pozitīviem antivielu noteikšanas testiem pret EBV specifiskiem proteīniem.

Infekciozai mononukleozei līdzīgu simptomātiku var izraisīt arī vairāki citi patogēnie aģenti – CMV, *toxoplasma gondii*, hepatīta vīrusi, HIV u.c. Terminu "mononukleozes sindroms" bieži lieto, kamēr specifisks etioloģiskais aģents nav noteikts.

Primārā EBV infekcija seroloģiski ir noteikta, ja agrīni parādās VCA IgM un seko to samazināšanās līdz nenosakāmam līmenim un VCA IgG paaugstināšanās. Vairāk nekā 80 % simptomātiskas infekciozās mononukleozes slimnieku, izmeklējot pirmoreiz, atklāj līdzīgi paaugstinātus VCA IgM un IgG antivielu līmeņus. VCA IgM antivielas parasti pazūd divu līdz triju mēnešu laikā pēc slimības sākuma, bet IgG antivielas saglabājas nosakāmā līmenī arī veselām personām.

4. Metode – imūnķīmiskā luminiscence.

5. Stobriņa marķējums, asiņu uzglabāšanas laiks, izmeklējamais materiāls

- Marķējums – sarkans, dzeltens, zils, zaļš vai violets stobriņš.
- Asiņu uzglabāšanas laiks:
 - ledusskapī (2-8 °C) serums vai plazma – līdz 7 dienām;
 - sasaldēts (-20 °C) serums vai plazma – ilgākai uzglabāšanai.
- Izmeklējamais materiāls – serums vai plazma.

6. Referentās vērtības

Epšteina - Barra vīrusa VCA IgM

Negatīvs < 20 U/ml

Rezultātu interpretācija

Negatīvs < 20 U/ml

Robežvērtība 20-40 U/ml

Pozitīvs ≥ 40 U/ml

Epšteina - Barra vīrusa VCA IgG

Negatīvs < 20 U/ml

Rezultātu interpretācija

Negatīvs < 20 U/ml

Pozitīvs ≥ 20 U/ml

	Nav bijusi saskare ar EBV	Primāra EBV infekcija, agrīna stadija (< 2 mēneši)	Primāra EBV infekcija vai reaktivācija (< 4 mēneši)	Pārslimota EBV infekcija (ilgstoši)
EBV VCA IgM	-	+	+	-
EBV VCA IgG	-	-	+	+